Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250 (212) 227-5251

РІК LXXXIII. Ч. 219. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 12-го ЛИСТОПАДА 1976 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. FRIDAY, NOVEMBER 12, 1976 No. 219 VOL. LXXXIII

З'ЇЗД УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ АМЕРИКИ І КАНАДИ ЦІЄЇ СУБОТИ І НЕДІЛІ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ ВІДБУВАЄТЬСЯ ПІД ЗНАКОМ ОБОРОНИ УКРАЇНСЬКОЇ НАУКИ

Філядельфія. Цієї суботи і неділі, 13-го і 14-го листопада, тут в готелі Шератон відбудеться вже шостий з черги Міжкрайовий З'їзд Українських Інженерів, що його влаштовують спільно Т-во Українських Інженерів Америки та Українське Технічне Товариство Канади, і який відбуватиметься під знаком оборони української техніки і науки в Україні, так безпощадно і рафіновано нищених русифікацією в поневоленій Україні.

З'їзд почнеться, як звичайно, реєстрацією делегатів і гостей в суботу, 13-го листопада, вполудне. Від години 1-ої до 3:30 по полудні відбудуться наукові конференції, від год. 4-ої до 5:30 буде пленарна сесія та розгляд наукового дослідного стану в Україні і ЗСА; опісля буде коктейл та традиційні при таких нагодах бенкет і равт з виступом ансамблю „Намисто" в мистецькій частині. Наради продовжуватимуться в неділю, 14-го листопада, в домі УСО „Тризуб" та включатимуть реферати на такі теми, як українська технічна термінологія, Гарвардський Український Центр та ін.

НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ

Заплянована в рамках З'їзду Наукова Конференція матиме три сесії і один панель.

Перша сесія матиме за тему: „Техніка Майбутнього" і нею проводитимуть д-р Ю. Курмс та інж. Л. Дяченко, а доповідь виголосять: інж. д-р Л. Добрянський („Соняшна енергія в огріванні та охолодженні промислових будівель"), інж. І. Сось („Україна з вікна космічного корабля"), проф. В. Янішевський („До питань сучасної електроенергетики") та інж. І. Вітовський („Лазери, електрони й іони в термоядерній синтезі").

Другою сесією, що матиме за тему: „Техніка і життя", проводитимуть д-р Л. Пашковська-Костинюк та інж. Б. Яців, а доповіді виголосять: інж. арх. Р. Жук („Творча культура як основа української ідеології поза межами батьківщини"), д-р О. Мороз („Зародкове (зіробейз) бюджетування і плянування"), д-р О. Білик („Звіринні товщі — нова сировина для виробу плястиків"), д-р І. Метіль („Визначення критичної концентрації оігментів") та інж. арх. П. Палашевський („Церковна архітектура в Україні і поза Україною").

Третя сесія проходитиме на тему: „Техніка та її застосування" і нею проводитимуть проф. д-р Б. Гнатюк та інж. Д. Мосора Франкен, а доповіді виголосять: д-р К. Зайнігер („Надійність електричної апаратури"), інж. Е. Ярош („Висліди аеродинамічних досліджень — міст через Міссіссіпі"), інж. Л. Онишкевич („Техніка поверхневих акустичних хвиль"), д-р С. Тисовський („Контроля повеней") та проф. д-р Б. Гнатюк („Подорож космічного корабля Вікінг на Марс").

Після сесій, які відбуватимуться рівночасно в трьох окремих залях від год. 1-ої до 3:30 по полудні в суботу, 13-го листопада, відбудеться панель на тему: „Порівняння наукової і дослідчої роботи в Україні і в ЗСА". Модератором панелю буде інж. В. Гнатківський, а учасниками будуть: д-р О. Біланюк, д-р С. Трофименко, д-р О. Третяк та проф. Я. Янішевський.

Референтом наукових конференцій при Головній Управі ТУІА є д-р О. Мороз.

В Ню Йорку відбудеться панеель про Український Гарвард

Ню Йорк. (Н. Н.) — В неділю, 14-го листопада, в годині четвертій після полудня, тут в Народному Домі на Другій евеню відбудеться інформаційний панель про розвиток українських дисциплін в Гарвардському Університеті. На панелі доповідатимуть три молоді співробітники Українського Наукового Інституту: д-р Любомир Гайда, д-р Зенон Когут та д-р Зак Дійл. Доповідачі говоритимуть про свою дослідчу працю та видавничі пляни. В курсі доповідей вони насвітлюватимуть також різні аспекти викладацької, бібліографічної та видавничої праці УНІГУ.

Д-р Любомир Гайда, спеціяліст від української історії 17-го століття, зосередиться на питаннях джерелознавства цієї доби нашої історії. Він також з'ясує деякі важливі питання щодо сучасних демографічних процесів в СССР, тема, на яку він недавно скінчив писати довшу аналітичну статтю.

Д-р Когут трактуватиме питання, пов'язані з історією України 18-го століття, особливо питання, які він опрацював в своїй дисертації про ліквідацію української автономії Катериною. Д-р Когут буде порівнювати можливості розвитку українських дисциплін в обличчі стану українських історичних наук в УССР.

Д-р Зак Дійл, не-українець з походження, доповідатиме в англійській мові про свою дослідчу працю, в якій він розглядає суспільне та економічне становище селянства харківської губернії в 2-ій половині 19-го століття. В зв'язку з цим, д-р Дійл також подасть аналізу ролі „чумаків" в економічній системі даного періоду.

Опісля представники ФКУ подадуть звіт про діяльність ФКУ та про деякі пляни для дальшої праці. Після доповідей запрошується слухачів ставити питання та брати участь в дискусії.

Модератором панелю буде молодий адвокат Адріян Сливоцький, член Головної Екзекутиви ФКУ. П. Сливоцький покінчив правничі студії в Гарварді в червні ц. р. і тепер працює в правничій фірмі в Ню Йорку.

ОМУС у Філядельфії влаштовує „Театральні Дні"

Філядельфія, Па. — Від четверга 25-го листопада (День Подяки) до неділі, 28 тут відбуватимуться Театральні Дні Об'єднання Мистців Української Сцени (ОМУС). У програмі: четвер, 25 — „Театральний Індик" в залі УСО „Тризуб" з короткою доповіддю д-ра Григора Лужницького про книгу „Наш Театр" і з мистецькою програмою з участю багатьох артистів, колишніх зірок „Веселого Львова". Початок цієї імпрези о год. 7-й вечором. В п'ятницю, 26-го листопада — показ фільмів, що їх випродукували актори театрів із ЗСА і Канади; заля „Тризуба", год. 6-та вечора. В суботу, 27-го — посвячення надгробного камення на могилі сл.п. Богдана Паздрія о год. 1:30 на Факс Чейсі. Після посвячення — поминки, що їх влаштовує Комітет посвячення пам'ятника в залі „Тризуба". В неділю, 28-го листопада о год. 4-й по полудні в залі Ля Саль колежну театральна вистава „Листопад" під режисурою В. Шашаровського. Участь беруть визначні актори ЗСА і Канади та молодь.

СЕН. ПАВЛО ЮЗИК РЕПРЕЗЕНТУЄ КАНАДУ В АСАМБЛЕЇ НАТО

Сен. Павло Юзик

Оттава. — Сенатор Павло Юзик був обраний вже четвертий рік підряд до канадської делеґації, яка бере участь в нарадах 22-ої річної сесії Асамблеї Північно-Атлантійського Пакту (НАТО), що цього року відбувається у Вілліямсбурзі, Вірджінія, в днях від 12-го до 19-го листопада. В нарадах, які відбуваються в ЗСА з нагоди 200-річчя Американської Незалежности, бере участь 15 держав - членів НАТО.

Сен. П. Юзик репрезентує канадський сенат і є заступником предсідника Канадської парляментарної асоціяції НАТО. Як і в минулих роках, сен. Юзик є членом комісії освіти, культури та інформації, яка займається у великій мірі справами людських прав, обміном поміж членами НАТО і країнами совєтського бльоку та політичного детанту.

Цьогорічна сесія у значній мірі присвячена застосуванню і здійснюванню постанов Гельсінкського договору з 1975-го року.

На 1,400 тільки двох виступило...

Вінніпеґ (ак). — Оце й безсторонність канадської преси: Централя Міжнародної Амнестії в Лондоні, Британія, проголосила свій 150-сторінковий звіт про совєтських політичних в'язнів. Із 1,400 членів згаданої організації в Канаді аж... два заявилися проти того звіту та зголосили своє виступлення, — і вже ці два дістали широку рекляму в газетах. Виступники мотивуються, що рапорт є ворожий до СССР (тепер уже відомо, хто виступив!..), але Сю Ніколс, жінка - голова відділу Міжнародної Амнестії, рішуче стверджує, що це неправда, мовляв, як тільки виступити проти нехтування людських прав в СССР, вас уже таврують антисовєтами, хоч водночас, коли Амнестія виступає в обороні політв'язнів в Індонезії, Ірляндії чи Чілі, її очорнюють у комуністичному поплентацтві. Ніколс стверджує далі, що Амнестія знайшла широкий відгомін серед канадців і її групи в різних містах взяли в оборону та для допомоги політв'язнів у Совєтах з усяких національностей та віроісповідань, бо ж відомо, що в СССР є щонайменше 10,000 суто політичних в'язнів, і їм закидають визнавання своєї віри й національности та оборону прав людини, каране законом „зневажування СССР" та „антисовєтську пропаґанду". Найбільш вражає канадських членів Міжнародної Амнестії совєтське засилання політв'язнів до психіятричних лікарень — Сю Ніколс впевняє, що організація під її проводом вже неодному допомогла в цій справі і буде далі з усіх сил допомагати, „поки це злочинство не зникне без решти з лиця землі".

НАВІТЬ МАСКА ТРУДО НЕПОПУЛЯРНА

Вінніпеґські гуртівники „галовінських" масок стверджують, що навіть у продажу цього добра виявляється своєрідна політика: маска прем'єра Трудо стала найменш популярна і з погляду попиту опинилася на останньому місці. Найбільший попит є на маску Ніксона, потім іде маска Форда і, черґою, Кіссінджера, — всі вони таки випереджують маску Трудо. І хоч прем'єр Канади запевняє всіх про незмінну прихильність громадян до його уряду, ґумова його маска впала в ціні щонайменше на 50 відсотків.

Пропонують Кіссінджера на „спеціяльного посла" на Близький Схід

Єрусалим. — Шість американських сенаторів у середу, 10-го листопада, звернулися до новообраного президента Джіммі Картера, щоб він призначив теперішнього державного секретаря Генрі Кіссінджера на пост „спеціяльного посла" на Близький Схід для продовження старань довести до миру між Ізраїлем і арабськими державами. Заклик оприлюднив на пресовій конференції демократичний сенатор Абрагам Рібікофф із Коннектикату, який очолює делеґацію із 13-ох сенаторів, які відбувають поїздку по країнах Близького Сходу. Рібікофф сказав, що 1977-ий рік може бути роком „дипломатичних успіхів" і ЗСА являються одним з логічних провідників цих дипломатичних заходів, які матимуть за мету встановити мир в тій частині світу. „Я не знаю будь - якої іншої особи в світі, яка могла б виконати це завдання краще від секретаря Кіссінджера" — сказав сенатор Рібікофф.

Москва намагається поправити відносини з Єгиптом

Каїр, Єгипет. — Єгипет і Совєтський Союз опублікували в четвер, 4-го листопада ц.р., спільний комунікат, закликаючи усі держави до відновлення переговорів в справі женевської конференції для полагодження справи на Близькому Сході. Близькосхідня пресова аґенція повідомляє, що спільний совєтсько-єгипетський комунікат був зредаґований в Софії, Болгарія, як результат закінчення переговорів між міністрами закордонних справ СССР і Єгипту. Згідно з цією інформацією, завданням Андрея А. Ґромика й Ізмаїла Фагмі було бодай поверховно злагіднити політичні різниці між обома країнами, які наступили на початку цього року після гострої протисовєтської заяви президента Єгипту Анвара ель Садата.

Брежнєв і Ґерик закінчили наради

Москва. — В середу, 10-го листопада, тут закінчилися дводенні наради між ген. секретарем КПСС Леонідом Брежнєвим і польським червоним ватажком Едвардом Ґериком, які стосувалися „поширення співпраці" між СССР і Польщею. Совєтське пресове аґентство ТАСС інформує, що прем'єр Алексєй Косиґін і голова Президії Верховної Ради СССР Ніколай Подґорний також взяли участь в цих нарадах. Обидві сторони обговорювали „многонадійні питання, зв'язані із совєтсько-польською співпрацею та з поширенням обміну знанням в різних ділянках соціялістичного та комуністичного будівництва" — повідомляє ТАСС.

Засіб комуністичного виховання: російська мова

Київська „Радянська Україна" інформує, що в Одесі відбулася триденна республіканська науково - практична конференція з метою „підвищення ефективности вивчення російської мови" в школах Української ССР. Зокрема, йдучи за вказівками XXV з'їзду КПСС, всю увагу в навчальному процесі потрібно зосереджувати над ... поліпшенням комуністичного виховання учнів. В цьому зокрема важливу ролю відограє виховний вплив „уроків російської мови і літератури". Російську мову поширюють на все населення Української ССР, а щоб воно краще володіло тією мовою видають нові підручники і недавно видано: „Етимологический словар", „Українсько - російський і російсько - український фразеологічний словник" і новий методичний журнал „Русский язык й література в школах УССР". Про „велику виховну роль уроків російської мови і літератури говорили вчені Академії педагогічних наук СРСР" — пише „Радянська Україна".

МИСТЕЦЬКА ВИСТАВКА О. ОЛЕНСЬКОЇ-ПЕТРИШИН І ЯКОВА ГНІЗДОВСЬКОГО

Ню Бронсвік, Н. Дж. — В неділю, 14-го листопада ц. р., від год. 11:30 до 4-ої по полудні тут в церковній залі при Лівінгстон і Велтон вулицях відбудеться заходами 65-го Відділу СУА мистецька виставка графіки та олійних картин Аркадії Оленської-Петришин та Якова Гніздовського.

КОНЦЕРТ КАПЕЛІ БАНДУРИСТІВ ім. Т. ШЕВЧЕНКА 21-го ЛИСТОПАДА БУДЕ ЗАВЕРШЕННЯМ УКРАЇНСЬКИХ СВЯТКУВАНЬ 200- І 100-РІЧЧЯ В НЮ ЙОРКУ

Капеля Бандуристів ім. Т. Шевченка під керівництвом маестра Григорія Китастого.

(В. Т-ець) — Концерт Капелі Бандуристів ім. Тараса Шевченка з Детройту, під дириґентурою Григорія Китастого, який відбудеться в неділю, 21-го листопада, в 2-ій год. по пол. в залі Гантер коледжу при 69-ій вулиці та Парк евеню в Ню Йорку, буде мистецьким завершенням відзначень нюйоркською українською громадою 200-річчя Американської Незалежности і 100-річчя Українського Поселення в ЗСА — інформували в середу 10-го листопада редакторів „Свободи" члени нюйоркського Комітету для відзначення цих річниць.

Члени Комітету: його голова д-р Іван Флис, заступник голови і мистецький референт д-р Ігор Соневицький, секретар д-р Василь Вереш і д-р Михайло Лучів, закликаючи нашу громаду до якнайчисленнішої участи в цьому концерті, поінформували, що пороблено заходи, щоб про цей концерт та кобзарське мистецтво в загальному появилися інформації в англомовній пресі — „Ню Йорк Таймс", „Дейлі Нюз" — а також в газетах довколішніх університетів — Колюмбійського, Нюйоркського, Радґерського і т. д. Рекламою в англомовній пресі займається п. Теодор Шумейко.

Д-р Соневицький згадав, що концерт Капелі Бандуристів припадає також в 70-ліття з дня народження її заслуженого дириґента Григорія Китастого і тому надіється, що цей факт буде додатковою заохотою для масової участи в концерті.

На покриття коштів концерту наші громадяни вже почали складати свої пожертви. Відомі наші громадяни пані Віра і п. Антін Шумейки, власники по-

(Закінчення на стор. 3-ій)

СКАВТИ З КРАЇН ПІД СОВЄТСЬКОЮ ОКУПАЦІЄЮ ВІДЗНАЧИЛИ СВОЮ ЄДНІСТЬ СТВОРИЛИ МІЖНАРОДНЕ З'ЄДНАННЯ

Начальний Пластун д-р Ю. Старосольський заявляє підписання статуту в імені Українського Пласту. За ним стоять провідники естонського, мадярського, латвійського і польського скавтінґу на тлі національних прапорів та скавтових відзнак поодиноких організацій, що їх виготовив ст. пл. А. Керод.

Ню Йорк (ОК). — В неділю, 7-го листопада, відбулося тут святочне відзначення єдности і підписання статуту „Міжнародного З'єднання Організацій Скавток і Скавтів" (МЗОСС) або „АІСҐО".

Провідники і представники скавтових організацій Естонії, Латвії, Литви, Мадярщини, Польщі та представники українського Пласту, які разом репрезентують сьогодні 35.000 активних членів цих молодіжних організацій, працювали від довшого часу над спільними проблемами визнання їх Міжнародним Скавтовим Рухом у вільному світі. Ці права їм відобрали від часу закінчення Другої світової війни та включення цих країн у бльок народів під совєтською окупацією.

В неділю у святочній церемонії провідники цих скавтових організацій підписали узгіднений ними статут, який допоможе їм спільно боротися за відібрані їм права.

Церемонія відбулася в Українському Інституті Америки в пополудневих годинах і в ній взяли участь, крім провідників згаданих скавтових організацій, також групи молоді усіх цих народів. Почесним господарем свята був головний предсідник УНСоюзу і екзекутивний віцепрезидент СКВУ Йосип Лисогір. Він привітав зібраних від української громади, а особливо від Українського Інституту Америки, висловлюючи радість, що саме в цьому репрезентативному українському приміщенні відбувається ця історична церемонія.

Господар і головний організатор свята пл. сен. Н. Кольцьо, референт Міжнародних Зв'язків при Головній Пластовій Булаві, відкрив програму, а вів її представник мадярських скавтів П. Гаркай при допомозі Р. Станковського, провідника польської скавтової організації, що був відповідальний за імпрезу. Він теж зі зворушенням розказав присутнім про спільну працю та зусилля усіх представників шести скавтових організацій, яка

(Закінчення на стор. 3-й)

ПОМЕР О. ПРОФ. Д-Р ВАСИЛЬ ЛАБА, ОДИН З НАЙВИДАТНІШИХ ДУШПАСТИРІВ-НАУКОВЦІВ

Св. п. о. митрат проф. д-р Василь Лаба

Едмонтон. Минулої середи, 10-го листопада ввечорі, тут помер, ідучи на вечерю, на 89-му році життя о. проф. д-р Василь Лаба, один з найстарших і найвидатніших та найбільш заслужених українських католицьких душпастирів, науковців і виховників та громадян-патріотів — інформує з Ютики о. крилошанин Богдан Смик, секретар священичого Т-ва св. Андрея, до відновлення якого на поселеннях Покійний причинився. Єрейські похорони передбачаються на наступний тиждень мабуть з участю Блаженнішого Патріярха Йосифа, який тепер перебуває на відвідинах у Вінніпеґу.

Св. п. о. проф. д-р Василь Лаба народився 1-го жовтня 1887-го рорук в селіії Бертешеві Бібрецького повіту в Західній Україні. Закінчивши середню освіту в українській академічній ґімназії у Львові, почав богословські студії на Львівському університеті та продовжував їх в Інсбруку, Фрайбурзі, і у Відні. Рукоположений на священика був в 1912-му році у Львові, вже на початку Першої світової війни в 1914 році був призначений тодішнім Митрополитом Слугою Божим Андрем Шептицьким на головного полевого капеляна для українців в австрійській армії і опісля в Українській Галицькій Армії. Був довгі роки професором Богословської Академії у Львові, ректором якої був теперішній Патріярх УПКЦеркви Блаженніший о. д-р Йосиф Сліпий. Під час Другої світової війни о. митрат В. Лаба знову був назначений головним капеляном Першої Дивізії Української Національної Армії в ранзі генерал - бриґадира. Після війни знову зосереджував свою діяльність головно на навчанні та вихованні священичого доросту. Є автором багатьох наукових праць і студій та статтей. Від 1950-го року був генеральним вікарієм Едмонтонської епархії УКЦеркви.

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Салют Інженерам

Міжкрайовий З'їзд Українських Інженерів Америки і Канади, вже шостий з черги, що його влаштували спільно Т-во Українських Інженерів Америки та Українське Технічне Товариство Канади, і який відбувається з кінцем цього тижня в „місті братньої любови" Філядельфії, це без сумніву одна з найбільш переконливих українських подій у вільному світі, і переконливих у багатьох відношеннях. Згадаймо тільки деякі з них.

Своєю переконливою мовою говорить вже сам факт існування цих товариств, які спільно нараховують яких півтори тисячі членів, між ними і найбільш заавансованих в технічних науках і працях та на найбільш відповідальних державних і приватних постах. Це сила і вартість, якими навряд чи могли б почванитися багато не тільки еміграційних спільнот, але і деякі державні народи.

Такою ж переконливою мовою говорить діяпазон спеціяльностей і кваліфікацій цього нашого могутнього професійного стану. Мабуть немає технічної ділянки, включно з розвитком і використанням атомової енергії та досліджуванням космосу, в якій наші інженери не брали б активної участи, часом провідної і найбільш відповідальної. Свідчать про це також теми доповідей та панелів на цьому їхньому З'їзді. Їхній вклад в розвиток технології, їхні досягнення, включно з участю в крайових і міжнародних конференціях, репрезентуючи на них розвиток і досягнення країн свого поселення, викликають подив та приносять честь і славу їхньому українському імені.

Для нас, як української спільноти у вільному світі, так і для нашого народу в поневоленій Батьківщині, найбільш не тільки переконливі, але й надійні аспекти цього З'їзду вже в самому факті такого з'їзду, в його міжкрайовому характері, який доказує, що українців та їхньої душі не ділять жадні кордони, жадні океани, гори чи річки. Але чи не найбільше переконливий і надійний аспект цього З'їзду в тому, що він відбувається під знаком оборони нашого українського бути-чи-не бути: оборони української науки та її творців, безпощадно і рафіновано переслідуваних і гноблених окупантом в Україні. Активність наших інженерів в багатьох ділянках нашого громадського життя ще тільки підкреслює та увидатнює вартість і заслуги наших інженерів та їх професійних товариств.

З цих та багатьох інших подібних міркувань наша українська спільнота по обох боках річки св.Лаврентія буде виразником усього нашого українського народу, висловлюючи нашим інженерам з нагоди їхнього Шостого Міжкрайового З'їзду свій салют та вдячність і найкращі побажання дальших успіхів.

На Сході без змін

Сьогодні ще не цілком ясно, чи політика новообраного президента Джіммі Картера відносно Совєтського Союзу буде „продовженням" політики теперішнього державного секретаря Генрі Кіссінджера, чи може наступлять деякі зміни, але вже тепер з певністю можна твердити, що Москва не плянує змінювати своєї політики відносно ЗСА та решти вільного світу, не зважаючи на те, що від 20-го січня наступного року Америка матиме нового президента — демократа Джіммі Картера замість республіканця Джералда Форда.

До такого висновку можна прийти на підставі промови генерального секретаря КПСС Леоніда Брежнєва, виголошеної минулого вівтірка на бенкеті в честь польського червоного ватажка Едварда Ґєрика. Брежнєв тоді висловив сподівання, що після американських президентських виборів заіснує ефективніше взаємодіяння" між ЗСА та Совєтським Союзом, що далі „розквітатиме" політика детанту, але рівночасно заявив, що СССР продовжуватиме підтримувати „національні визвольні рухи" та що комуністичні держави „скріплюватимуть їхню пильність і чуйність", бо, мовляв, „могутні та добре зорганізовані" сили на Заході противляться послабленню міжнародного напруження.

Виходить, що Москва не плянує вводити жадних підставових змін у свою закордонну політику. Кремлівські верховоди надіються, що політика детанту далі приноситиме Совєтському Союзові однобічні користі і в той самий час послаблюватиме вільний світ, зокрема Америку. Говорячи про потребу „міжнародної розрядки", Брежнєв знову застеріг Москві „право" порушувати це „відпруження" підтримкою „національних визвольних рухів", тобто, піддержувати марксистські фракції в різних країнах Африки, Азії, Південної Америки. В той же час Москва у своїй власній імперії придушуватиме всі прагнення неросійських народів навіть до обмеженої самоуправи чи національно-культурної автономії, не говорячи вже про те, що жорстоко придушуватиме всі дійсно самостійницькі рухи в Совєтському Союзі.

З промови Брежнєва рівнож виходить, що Москва далі розбудовуватиме свою мілітарну силу, з метою здобути військову перевагу над Заходом нібито тільки тому, що на Заході „могутні та добре зорганізовані" сили противляться послабленню міжнародного напруження.

Іншими словами: на Сході без змін.

Американський Архиєпископ закликає до „пошанування людського життя"...

Вашінгтон. — Римо-католицький архиєпископ Джозеф Бернардин із Сінсінаті, який є президентом Крайової Конференції Католицьких Єпископів, у понеділок, 8-го листопада, закликав американську ієрархію продовжувати свою боротьбу проти абортів, але також виявити більше зацікавлення іншими стадіями людського життя. Промовляючи на відкритті 4-денних нарад Крайової Конференції Католицьких Єпископів архиєпископ Бернардин сказав, що єпископи мусять поширити свої зацікавлення, щоб вони включали „святість і гідність людського життя у всіх його стадіях". Він заявив, що Католицька Церква не повинна тільки наголошувати свою боротьбу проти абортів, хоча ця боротьба дуже важлива, але рівнож виявити більшу активність у боротьбі з расизмом, безробіттям, незадовільною медичною опікою, незадовільними мешканевими приміщеннями, як також активніше виступати в обороні прав фармерських робітників, імігрантів та поселенців-негромадян. Архиєпископ Бернардин однак кількакратно підкреслював, що Церква не змінить свого становища щодо абортів, бо „аборти — це заперечення людського життя".

Д-р О. Мороз

МІЖКРАЙОВИЙ З'ЇЗД УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ

(В'язка думок)

Кожна організація, інституція, установа, чи товариство повинно періодично перевіряти свої цілі, для яких це товариство (в нашому випадку ТУІА) постало, та точно визначити плян діяльности для здійснення вибраних цілей. Плян діяльности повинен мати точний календар окремих дій, а також перелік ресурсів, потрібних для оптимального ступеня чи обставин: не максимум ресурсів для лише однієї справи, а стільки ресурсів, скільки потрібно для здійснення наперед визначеної цілі.

Все те, що є силою Товариства, як також все те, що є слабістю його, мусіло б бути відомим членству, а особливо керівникам Товариства. Особливу увагу треба присвятити новим можливостям для дії Товариства, а також новим загрозам. Вибрання цілей та пріоритет різних програм для здійснювання цих цілей створює можливість альтернатив стратегічного плянування, яке в нових часах стало окремою дисципліною. Зворотна інформація для контролі дії і корегування в нових обставинах — це запорука здійснення пляну — мети. Не догма повинна корегувати життя, а життя догму. Життя нашого дня є безперечно під впливом минулих століть, чи тисячоліть, але воно також вагітне завтрішнім днем. Важлива сучасність, але завтра — передусім важливе і цікаве, бо воно правдоподібно принесе можливість для людських спільнот переноситися в простори і там жити вже за новою соціяльною структурою, за зовсім новими вартостями і зовсім новою філософією.

Наше культурне життя на землі в усіх ділянках його вияву, — матеріяльнім, суспільнім і духовім, — стало надзвичайно складним.

Цю складність взаємовідношень, які створюють нові й нові та ще більш складні взаємовідношення, можна вияснювати лише при допомозі математичних моделів. Мудре число всі закутки думки передасть, — казав і повторював учитель. Ми, на порозі нової доби, хочемо бути приготовані не ме менше, як інші нації. Всяка підготова вимагає в першу чергу солідної аналізи ситуації і аналізи припущень, на яких спираються наші міркування; а ці припущення, над якими ми не маємо контролі, є: економічні, суспільні, політичні, міжнародні, технологічні, і т.п. (В українській ментальності є багато місця для різних припущень — ми народ резолюцій). (Слаба сторона української суспільної культури в тому, що вона не створила зрозуміння і належного відношення до закону, статуту і конституції. Нація, яка не може створити для себе конституції, мусить жити під чужою конституцією, а організація, яка не живе своїм статутом, мусить жити іншим статутом, або самими „резолюціями").

Наша ж поведінка у відношенні до вартостей може бути групована в шістьох категоріях: вартості знання — наука, естетичні, економічні, суспільні, політичні і релігійні.. Арбітрарно можем клясифікувати українські організації, інституції, установи і товариства в слідуючих групах: наукові, мистецькі, економічні, суспільні, політичні і релігійні. Міждисциплінарна аналіза — студія цієї проблеми на Україні і тут, є вимогою дня.

Непотрібно доказувати, скільки людей мають „лихо з розуму", — це ті, в яких в гієрархії вартостей домінує на першому місці жадібне бажання знати побільше.

Бажання знати повинно бути на першому місці для всіх тих, для кого це є вартість число один, але вона не творить конфліктної ситуації з вартістю суспільною — допомагати другим.

Товариство Українських Інженерів Америки і Українське Технічне Товаристо Канади також мусить поставити перед собою невідмінно слідуючі питання:

1. Де ми є сьогодні і яка є фактична ситуація нашого Товариства? Яка є природа і ціль наших товариств?

2. Де ми хочемо бути і які висліди хочемо мати? На базі яких припущень ми діємо і яка є потенціяльна наша сила і можливості? Яка наша загроза і слабість?

3. Як ми хочемо дістатися до місця, яке ми собі визначили? Який спосіб дії — методологія? Які наші загальні напрямні? Яка наша стратегія? Які альтернативи маємо? Які маємо конкретні пляни для дії?

4. Коли (точний час) ми ці пляни здійснимо? Який пріоритет ми встановили?

5. Хто є відповідальний? Як ми зорганізовані структурально і які відповідальності є делеговані окремим особам чи комісіям?

6. Які кошти є потрібні для здійснення наших програм і цілей? Який маємо фінансовий плян?

Для того, щоб наради пленарної сесії були ефективними, звертаємо увагу учасників з'їзду на ці основні питання, що органічно зв'язані з пляновою, цілеспрямованою діяльністю. Сподіваємося, що намічена конференція і пленарна сесія допоможе знайти правильні відповіді на поставлені кардинальні питання.

Інж. І. Янович

ПРОФ. Д-Р ОЛЕКСАНДЕР ГРАНОВСЬКИЙ

(4)

Починаючи ще з 1919 р., безпосередньо після закінчення війни, в той час, як студіював у Сорборні, він працював разом з українськими мировими делегаціями, уможливлював їм зустрічі з американськими політичними діячами і з'ясовував американським політикам українську проблему, доказуючи слушність українських домагань. Коли повернувся до ЗСА, увійшов у склад української делеґації до Вашінґтону для переговорів з тодішнім міністром закордонних справ Р. Ленсінґом. На жаль тоді не вдалося осягнути багато, лише те, що заступник міністра Норман Дейвіс, пізніший амбасадор для спеціяльних справ за президента Рузвелта, зацікавився українською справою.

У 1939 році проф. Грановський вибирається разом з інж Володимиром Коссаревем з Канади в подорож до Европи. Мета подорожі — увійти в контакт з провідниками українських організацій, відвідати і побачити Карпатську Україну та переговорити з політиками різних країн.

Мету виконано. Відвідавши Карпатську Україну та відбувши наради з прем'єром Штефаном, міністром Ревасм і іншими, проф. Грановський мав зустріч з полк. Андрієм Мельником, Сеником - Грибівським, Романом Сушком, Ярославом Барановським. Вдалось їм рівнож побачити в Загребі провідника українців Хорватії Войтанівського, якого відтак Тіто розстріляв; вдалось рівнож заїхати до Будапешту і переговорити з головним секретарем американської амбасади в Угорщині; важливі наради відбуто у французькому міністерстві в Парижі, з американським амбасадором у Франції Вілліямом Буллетом, який опісля і запросив обох українців на прийняття, влаштоване для дипломатичного корпусу; далі з англійським міністром Ботлером у Лондоні. Переїхавши 11 европейських країн і відвідавши ще багато різних політиків і дипломатів, обидва повернулися до Америки.

У 1945 році проф. Грановський їде як делеґат на ОН Конференцію до Сан Франсіско, як американський горожанин українського походження; в 1946 р. він вибраний делеґатом від Українського Конґресового Комітету Америки на конференцію миру до Парижу; 1949 рік приносить проф. Грановському знову подорож до Европи. В тому році вийшов федеральний закон ДіПі „Дісплейсд персон ло", яким дозволено воєнним збігцям переїжджати до ЗСА. Американських громадян цей закон заохочував допомагати цій акції.

Щоб зрушити справу з місця, проф. Грановський почав сам скликати різні зібрання, або прохав знайомих американців, щоби вони скликали зібрання різних організацій. Він промовляв на тих зібраннях і представляв необхідність допомоги американців у переселюванні скитальців до Америки.

Рівнож був заснований тоді в Міннеаполісі Український Комітет для переселення біженців, в склад якого входили: проф. Грановський — голова, о. Кість — містоголова, проф. Гайдак секретар, п-і Кокорузова і п. Єфремов — члени. Вислід цих всіх старань був такий, що фірма Бравн - Біґелов запропонувала проф. Грановському поїхати на кошт фірми до Европи і вибрати деяких фахівців для різних фірм. Проф. Грановський мав тоді до розпорядження два роди ашурансів: спеціяльні і безіменні.

Св. п. проф. Грановський, як відомо, відбув подорож, перебуваючи один тиждень в Англії, тиждень у Франції і чотири тижні в Німеччині. Свою подорож він використав ще і в той спосіб, що подбав про зустріч з американськими амбасадорами у Франції й Англії та іншими американськими політичними представниками. У 1953 році він брав участь на конференції ЮНЕСКО, як делеґат УККА разом з проф. Смаль-Стоцьким. Це саме повторилося у 1955 році — він знову брав участь у конференції ЮНЕСКО, як делеґат УККА в Сінсінаті, Огайо, тим разом з д-ром Дудрою; і взагалі він був учасником майже всіх конґресів українських центральних і чолових організацій, як УНО і КУК в Канаді, ПАУК, УККА, ОДВУ й інші в ЗСА. З вищенаведеного вже можемо ясно побачити, яку велику і многогранну політичну працю розгорнув св. п. проф. Грановський.

Коли сьогодні правлячі кола Америки більше ознайомлені зі справою України, то це у великій мірі заслуга і проф. Грановського, бо він був одним із перших, хто, — як кажеться в примовці, — оббивав пороги американських установ і політиків, вияснюючи їм невідоме про Україну, а головне те, що Україна — це велика і багата країна та цілком окрема і не має нічого спільного з Росією. Навпаки, український народ — це народ старої культури, із якої черпали початки інші східньо-европейські народи, а між ними росіяни.

У своїй політичній і громадській роботі не менше часу і заходів витрачав св. проф. Грановський на місцеві справи, загально - українські й особисті, своїх земляків. Великі заслуги поклав Професор у розвитку парафії і в розбудові громадського життя, яке в перших часах тісно зв'язане було з церквою. Професорові ніколи не бракувало часу, ні вдень, ні увечорі, ні навіть вночі, щоб допомогти українській справі загально і кожному українцеві, який того потребував, зокрема.

Вірний ідеї українського гуманного націоналізму, яку явно і одверто визнавав, не робив ніколи різниці, коли йшлося про допомогу чи пораду будь - кому з українців, незалежно від його партійної чи віроісповідної приналежности. Завжди давав зі себе максимум, не очікуючи ніколи вдячности. Часто навіть зустрічався з невдячністю й образливою відплатою, залежно від того, яка була культура даної особи і яка держава впливала на виховання цієї людини. Гостинний дім Грановських завжди був відкритий для кожного. Головно заслуговує на окрему згадку безприкладна жертвенність і відданість св .п. проф. Грановського і його Вш. Дружини справі переселення скитальців. Професор і його Вш. Дружина, не звертаючи уваги ні на вік, ні на

(Закінчення на стор. 4-ій)

Лука Луців

ПРО НОВІ ВИДАННЯ

Леся Лисак. ЗАМОК НА ВУЛИЦІ МЕЙН. Оповідання. Накладом Видавництва „Гомін України". Торонто, Онтаріо, Канада, ст. 190. Мовний редактор — В. Давиденко.

Читачі „Свободи" знають авторку цієї книжки, яка на сторінках цього щоденника друкує свої твори. В 1969 р. „Свобода" видала була цілу книжку цих коротких творів під заг. „Терпкі Пахощі". В 1973 р. „Гомін України" видав другу книжку „есеїв, нарисів і оповідань" Л. Лисак, а цього року виходить її третя книжка, що зветься „Замок на вулиці Мейн".

Рецензуючи другу книжку Л. Лисак, писали ми, що вона „єдина в нас авторка прози малих форм". Тепер з радістю підкреслюємо, що авторка зуміла свої короткі оповідання, — є їх 34 в книжці, яка має 186 сторінок, — об'єднати біля однієї теми і дала в дійсності не „оповідання", як стоїть на титульній сторінці, а повість про „Замок на вулиці Мейн", цебто про велику так звану департаментову крамницю у великому американському місті. Це вже третій замок в житті авторки: перший — це руїни княжого замку в Перемишлі, другий — це Дівочий Інститут в тому ж місті, а третім замком для авторки є вище згадана велика крамниця, в якій вона довгі роки працює і може змалювати цілу низку цікавих постатей з американського життя. Сама авторка пише про це так:

„А що крамниця при вулиці Мейн видається мені замком, — не треба дивуватися. Явища життя є для нас здебільша такими, як ми їх бачимо. Коли хтось виріс, дивлячись на світ крізь „романтичні вікна", йому трудно змінитися. Може так і краще. Бо коли бачити тільки саму реальність, тоді мусить бути дуже сіро й нудно. Зокрема для тих, у кого почування переважають над так званими матеріяльними вартостями".

Прочитавши згадку про перемиський Інститут, ми настрашилися, бо боялися, що авторка зачне довше писати про цю школу для дівчат, про яку, може, навіть її учениця не знає, що це була „панська" школа, і таких шкіл було в Австрії лиш три: у Відні, Празі та нашому Перемишлі. Л. Лисак вже давніше часто згадувала про неї, але наш страх розвіявся, коли ми побачили, що цим разом авторка жила з людьми у „департаментовій" крамниці, відчувала „радощі і смутки тих людей" і в неї з'явилося „бажання занотувати їх для інших".

Л. Лисак пише легко і ще легше читають її твори читачі, а головно читачки, які ними захоплюються. „Замок на вулиці Мейн" читачам напевно сподобається, бо 34 „оповідання" в ньому говорять про одну тему, про „замок", в якому працювали сотки осіб, про баронесу і горбаня, про „розбите серце", про „шпильки, що не колять", про „білу принцесу", про „пажа, що був вікінґом", про „джентлмена, що відходить" і про те, як заломився „залізний президент" та ще й про інші цікаві історії.

Авторка в цій своїй третій книжці пише про американське життя, але вона його бачить своїми українськими очима. І в цьому вартість її писань.

Світлана Кузьменко. НОВО-ТАЛАЛАЇВСЬКІ РЕФЛЕКСІЇ. Оповідання. Об'єднання Українських Письменників у Канаді „Слово". Едмонтон - Торонто. 1976, ст. 110. Мистецьке оформлення Мирона Левицького.

„В одній з наймальовничіших частин Південної Каліфорнії розкинулось місто Нова Талалаївка. Ніхто з його мешканців не знав точної дати, коли воно заснувалося, але припускали, що цю назву запропонував хтось, кого доля закинула далеко поза межі рідної місцевости і він, якщо сам і не походив з первісної Талалаївки, то напевно його в'язали з нею якісь незабутньо - приємні спомини".

Так зачинається перше

(Закінчення на стор. 3-й)

М. Б.

РОДИНА ПЕТЛЮРІВ

I

В Парижі на кладовищі „Монпарнас" стоїть гарний пам'ятник, нам, українцям-патріотам, дуже дорогий.

Він стоїть над могилою однієї Родини, яка була втіленням ідеї — воскресити Україну, повернути їй і її народові волю. Там спочивають: голова української держави і Головний Отаман Армії УНРеспубліки Симон Васильович Петлюра, який був підступно вбитий агентом Москви 25-го травня 1926 року, 50-ліття цієї трагічної події цього року вшановує ввесь патріотично свідомий народ на вільних землях усього світу. Разом з ним лежить його вірна дружина, Ольга Опанасівна, та їх єдина доня Лариса, і їм присвячую цей свій скромний допис.

З історичних праць про голову української держави і Головного Отамана Симона Петлюру слід навести декілька висловів, які характеризують велич його постаті.

Є цікавий запит: „в чому сила та чари цієї дуже скромної Людини? Чи не „лицар-характерник" він", — як висловлювалися в давні часи наші козаки-січовики. Находимо такі відповіді: „Отаман С. Петлюра вірив всією своєю істотою в Україну, в минулому довговічну потужну Державу, яка мусить відродитися. Вірив в силу її духа, боготворив її культуру, сповиту найбільшою гуманністю, яку високо цінить чужинецький світ. Мав неоцінений дар, прикметний великим людям, не піддаватися і не зневірюватися під ударами долі, а віднаходити в них відродження та їх повернути у перемогу".

Далі читаємо такий вислів, що С. Петлюра мав три великі прикмети, які дуже рідко всі три разом зустрічаємо в людей: „Він мав відвагу ініціятиви, силу слова, велику енергію чину і найрідшу, найцінншу прикмету — відвагу відповідальности під час найбільшої небезпеки.". І далі: „Він був універсальною людиною: політик, дипломат і талановитий воїн-полководець. Він був визначною людиною епохи. Він перший після гетьмана Івана Мазепи підняв меч і взяв на себе тяжку відповідальність воскресити Україну.".

Тяжкі то були часи. Розхрістані були не тільки Росія, а вся Европа. І от серед того хаосу треба було створити в тількищо відновленій державі армію. Українці були розкидані на всіх фронтах, від Неви починаючи, на Закавказ'ї і Туреччині кінчаючи. Відбували службу, вишкіл по всій Росії, Сибіру і Середній Азії. Росіяни, білі і червоні, робили неймовірні перешкоди, бо прагнули „єдіної нєдєлімої" Росії. Треба було шукати допомоги, і наш уряд звернувся з проханням до Антанти лише за зброєю та ліками, але не дістав нічогісінько. Чому? Бо Антанта мала в своїх банках російський капітал, бачила перед собою величезні простори „єдіної нєдєлімої Росії" та запевнення царських генералів ліквідувати всі політичні заколоти. Сліпа була Антанта, не передбачала наслідків своєї помилкової політики. Тепер цю допомогу покутує ввесь світ.

Наша армія без зброї, гола, боса, хвора — без ліків, скапітулювала. Головний Отаман, Уряд УНР і армія пішли на еміграцію. Несподівано за пару років С. Петлюра підступно трагічно загинув, не залишивши заповіту, а зате лишив нам багато невмирущих ідей, які ми вважаємо Заповітом: „В українську державність ми віруємо. В її неминучість ми переконані. Для нас вона є до певної міри живою реальністю, бо ідеї ми носимо в серці, бо її духом і її потребами обвіяне наше життя". „Справа здобуття Української Держави — це справа цілої української нації, а не якоїсь кляси чи партії, і от через що порозуміння і співпраця їх є умовою, без додержання якої ми ніколи своєї мети державної не досягнемо". „Наша сила в єдності, а запорука успіху наших змагань в державній слухняності".

А чи у нас є державна слухняність? У нас кожна партія має свого „отамана" чи вождя. (Мені дуже прикро робити цей висновок, але, на жаль, так є.). Петлюри нестало, але залишилася його справа і петлюрівці.

Про нашу Першу Леді, Ольгу Опанасівну Петлюру, ми знаємо дуже мало. Переглядаючи пресу, небагато можна найти згадок про неї, бо вона не належала до організацій; не тому, що не хотіла, а тому, що ще з молодих літ недочувала і соромилася цього фізичного дефекту. Ольга Опанасівна була ідеальним втіленням образу дружини національного і політичного діяча, того, хто як вождь не лише інших посилав на смерть, а і сам підставляв ворогові своє чоло; того, хто не лише в бою, але і в запіллі міг завше згинути від ворожої кулі. Вона не мала свого особистого життя, бо всю себе присвятила чоловікові і доні. Щоб ближче ознайомитися з життям Ольги Опанасівни, скористаю з допису в газеті „Прометей" Натали Дорошенко-Савченко, яка подає в ньому зміст з листів своєї подруги Олі. „Я народилася не в Прилуках, а в селі Малій Дівиці, недалеко від Прилук, 23 грудня 1885 року, в родині вчителя Опанаса Більського. Моя мати була дочкою священика з села Погребів. Батько помер рано, і мати з дітьми переїхала до своїх батьків в селі Погреби. Коли діти попідростали і треба було їх учити, то мати переїхала в Прилуки і оселилася на Воловій вул. В Прилуках я закінчила гімназію і більше ніде не вчилася, а поповняла свої знання читанням. По закінченні гімназії я почала працювати вчителькою молодших кляс у тій самій гімназії в Прилуках, а опісля одержала таку ж саму працю в Києві в приватній жіночій гімназії Жеребцової. Мешкаючи в Києві, я бувала в родині Поршів і там познайомилася з Симоном Васильовичем Петлюрою. Це сталося в 1908 році, а в червні 1910 року ми одружилися. Того ж таки року ми переїхали до Петербургу, а через рік до Москви. В Москві Симон Васильович редагував журнал „Украинская Жизнь". Тут в Москві, — пише Ольга Опанасівна, — ми обоє пірнули в роботу української громади з усією своєю енергією. Тут же в 1911 р. народилася в нас єдина наша доня Лариса." —

Наталя Дорошенко-Савченко в своєму дописі згадує свою однокляснницю Олю Більську, як дівчину з дуже лагідним і милим обличчям, але не по літах поважну, яка ніколи не брала участи в дитячих чи пізніше юнацьких витівках і забавах. Оля була дуже доброю подругою, завжди готовою комунебудь з нас допомогти. Мало радости зазнала в своєму житті Ольга Опанасівна, хіба ще як була малою, опісля під час знайомства з Симоном Васильовичем та в перших двох роках подружжя. Вона стала дружиною революціонера, дружиною борця за визволення своєї батьківщини — України, долею якого були поліційні ревізії, скитання та арешти. Всі ці неприємності ділила Ольга з чоловіком без слова нарікання, зневіри, чи думки про зміну способу життя, чи натяку на відречення від ідеалів, за які приходили всі страждання.

Революція захопила Симона Васильовича на фронті, на праці в Земському Союзі. З вибухом революції Симон Васильович відразу включається до провідної праці українського війська, стає державним секретарем, а згодом Головним Отаманом військ Української Народної Республіки, а пізніше головою держави.

(Продовження буде)

ПРО НОВІ ВИДАННЯ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

оповідання в цій книжці (а є їх всіх 15!).

А тепер ще кілька слів про мешканців цього дивного міста, які „відрізнялися від мешканців інших міст... своєю романтичністю, сантиментальністю, ліричністю, драматичністю, поетичністю та іншими мистецькими нахилами".

І в такому „стилі" йдуть всі оповідання, в яких професор вислуховує поучення свого колишнього тупого учня, що він бідує в Америці тому, що „працює руков" а не „головов", як цей учень. („Науковий відступ").

Героїня оповідання „Джоконда де Пилипчук" перша „щодо начитаности та поінформованости в цілму місті" імпонувала всім чоловікам та одночасно пригноблювала їхніх жінок, хвалячися читанням книжок і розвідок нею видуманих авторів. Та знайшовся такий її противник, який застосував цю саму тактику до неї і її делікатно здемаскував і принизив.

Подібні несподіванки знаходить читач і в інших оповіданнях. У „Віднайденому скарбі" Пітер Мек Каґін несподівано довідується, що він праправнук славного прапрадіда Макогона і вертається до свого роду, хоч його батько вже був зробився американцем ірляндського походження.

Новоталалаївські роздуми Світлани Кузьменко читаються за одним духом. Їх сатиричний тон сподобається читачам.

Ілюстрації Мирона Левицького вдало підкреслюють задуми авторки.

пВС

СКАВТИ З КРАЇН...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

довела до узгідження і підписання статуту. Зміст і значення статуту вияснила провідниця латвійських скавток пані Зіґріда Гаусиск, а привіти від Світового Руху Скавтів і Канадського З'єднання Скавток відчитав П. Гаркай.

Святочне внесення національних прапорів поодиноких країн молодими хорунжими, а відтак підписання статуту поодинокими провідниками, в поазбучному порядку, були справжніми доказами дружби та спільних інтересів.

Від Українського Пласту статут підписали Начальний Пластун д-р Юрій Старосольський.

Після закінчення святочного акту, скавти гостили приявних перекускою із печива, типового для поодиноких національностей. На окремих столах розложені були видання, відзнаки та інші характеристичні для цих національних скавтових організацій матеріяли. Після перерви поодинокі групи молоді виступали із танцями, співами і традиційними звичаями у своїх барвистих національних строях.

Приємно було слухати, з яким захопленням та патріотизмом ці молоді хлопці та дівчата розповідали про свої звичаї і плекання мови, історії та традицій своїх народів.

Програму, що проходила також в поазбучному порядку, закінчила співоча група пластунок з Пассейку під проводом п. А. Фарміґи. Відтак, взявшись прийнятим звичаєм за руки, усі приявні заспівали пластове „На добраніч". — Це закінчення свята було найкращим доказом дружніх стосунків та спільних інтересів, які в'яжуть молодечі організації, позбавлені прав вільних народів.

ПРОДОВЖЕННЯ ВИСТАВКИ РЕМА БАГАВТДИНА

Ню Йорк. — Управа ОМУА інформує, що на прохання громадянства виставка образів Рема Багавтдина продовжена до 21-го листопада ц. р. Виставку можна оглядати в суботи і неділі від 1-ої до 8-ої вечором, а в будні за домовленням в Ґалерії ОМУА при 136 2-га евеню. Телефон для домовлення: (201) 556-7696.

КАПЕЛЯ БАНДУРИСТІВ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Під час відвідин у „Свободі". На фото [зліва]: д-р Василь Вереш, д-р Михайло Лучів, д-р Іван Флис і проф. д-р Ігор Соневицький.

дорожнього бюра в Ню Йорку, пожертвували 1,000 долярів. До Комітету вплинуло вже також ряд 200- і 100-долярових пожертв. Комітет надіється, що заля Гантер коледжу, яка містить понад 2,000 осіб, буде вщерть заповнена.

Гості дальше повідомили, що формальним закінченням відзначувань 200- і 100-річчя в цій метрополії буде бенкет, який відбудеться в суботу, 4-го грудня, о 8-ій год. увечорі, в залі св. Марії при 15-ій вулиці і 2-ій евеню в Ню Йорку. На цьому бенкеті „грамоти подяки" одержать всі організації, ансамблі та поодинокі особи, які протягом року причинилися до успіху імпрез, зорганізованих нюйоркським Комітетом 200- і 100-річчя, який діє під протекторатом Комітету Об'єднаних Українсько-Американських Організацій — Відділу УККА Великого Ню Йорку. Як відомо, Комітет 200- і 100-річчя в половині травня ц. р. зорганізував дуже успішний триденний „Український Фестиваль-Ярмарок" на 7-ій вулиці в Ню Йорку, запевнив українську участь в „Етнічному Фестивалі" в День Незалежности, 4-го липня ц. р., зорганізував Всенародну Українську Маніфестацію, яка відбулася 17-го жовтня і складалася з паради по 5-ій евеню та віча в Браєнт Парку, а тепер організує у мистецькому відношенні найбільшу з усіх імпрез — концерт Капелі Бандуристів 21-го листопада.

У глибокому смутку повідомляємо всіх Підгаєчан, що 31-го жовтня 19976 р. на 88 році життя й 60 році священства, в Торонті відійшов у Вічність

бл. п.

ОТЕЦЬ ДЕКАН ЮЛІЯН ФІЦАЛОВИЧ

бувший парох Котузова, Підгаєць і Зарваниці, заслужений церковний і громадський діяч, учасник Листопадового Зриву в Підгаєччині

Священичий похорон відбувся 3-го листопада з катедри св. Йосафата на Парк Лови цвинтар.

Вельмишановній Родині Покійного складаємо сердечні вислови співчуття.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Окружний Комітет Підгаєчан у Торонті

УТОЧНЕННЯ

В повідомленні про смерть
бл. п. МИКОЛИ ДУРБАКА

що було видруковане в „Свободі" ч. 177 дня 21 вересня ц. р. подано не вірно прізвище особи, що займалася похороном бл. . М Дурбака, що оцим справляємо

Має бути:

Похороном зайнявся земляк і приятель Покійника п. Мирослав Самиця.

Засмучені:
МИРОСЛАВ САМИЦЯ
Гурток емеритів при Т-ві „Самопоміч" в Чікаґо, Ілл.

Замість квітів на свіжу могилу

Бл. п. Софії з Дудкевичів Сидорик

складаємо: 20.00 дол.
на Патріярший Фонд.

ІВАННА КОВАЛЬ
СТЕФАНІЯ ЯРОШ

Замість квітів на могилу
нашої Незабутньої Подруги

Д-р ДАНКИ СТАВНИЧОЇ-САЛАБАН

на Науковий Осередок НТШ у Сарселі склали 290.00 дол. члени 2. Куреня УПС
„ТІ, ЩО ГРЕБЛІ РВУТЬ"

Ділимося сумною вісткою з Родиною та приятелями, що ненадійно відійшла від нас наша Найдорожча Дружина, Мама, Бабця і Прабабця

ОДАРКА ДЕРКАЧ з роду МЕЛЬЧЕНКО

Народилася 15-го березня 1898 р. походила з Козачої родини з широких степів Полтавщини
упокоїлася 21 жовтня 1976 р.

Залишила в глибокому смутку:
чоловіка — ЙОСИПА
Чоловіка — ЙОСИПА
Дочку — КАТЕРИНУ з чоловіком МИХАЙЛОМ
Дочку — МАРУСЮ з чоловіком МИХАЙЛОМ
Сина — ІВАНА з дружиною НІНОЮ
Онука — ЯРОСЛАВА з дружиною ШІЛА
Онуку ЛЮДМИЛУ з чоловіком РОМАНОМ
Онуку — ГАЛЮ з чоловіком МИКОЛОЮ
Онуки — ВОЛОДИМИР, ВАСИЛЬ, ПЕТРО і ГРИЦЬКО
Правнуки — МИКОЛА і ПАВЛО ЗАДЕРЕЙ, КЕННЕТ і КАТЕРИНА КУНДИС, МЕЛАНІЯ і АНДРІЯНА РІЗЗО
Родина — Пелихівських і Харченків, та на Україні.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

Родина

ГОЛОВНА РАДА НАУКОВИХ ТОВАРИСТВ ім. ШЕВЧЕНКА
і
НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА в ЗДА
діляться сумною вісткою з Членством і Прихильниками Української Вільної Науки, що 4 листопада 1976 р. відійшов у вічність

бл. п.

Проф. д-р ОЛЕКСАНДЕР ГРАНОВСЬКИЙ

дійсний член — сеньор Хемічно-Біологічно-Медичної Секції НТШ, один з основників Американського НТШ, ентимолог, основник Українського Архіву Еміграції в Міннесоті, автор наукових і політичних праць, публіцист, поет і політичний та громадський діяч.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Опечаленій Дружині і Родині висловлюємо глибоке співчуття

ПРОФ. Д-Р ОЛЕКСАНДЕР ГРАНОВСЬКИЙ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

стан, ні на підірване здоров'я, виїздили по скитальців, привозили, відвозили, допомагали, навіть носили пакунки, харчували, переночовували, одягали, приміщували їх, розуміючи дуже добре пригноблене становище прибуваючих своїх земляків, які не знали ні мови, ні людей ні обставин і тому почували себе спочатку дуже несміло.

Так! Жертвенність матеріяльна, посвячування своєї особи для батьківщини, для земляків — була одна з великих прикмет нашого дорогого Спочилого. Про характер св. п. проф. Грановського надто пророчисто кажуть факти з його життя. Дай Боже, щоб ми, українці, хоч в частині так цінили св. п. Професора, як його цінили чужинці. Вистачить лише було почути й прочитати привіти американців, які займали і займають сьогодні провідні становища в державі, як ректор Міннесотського університету, шеф одного з департаментів Пентагону, шеф усіх американських наукових станиць в Японії під час Корейської війни і багато - багато інших. Вони всі цінили Спочилого за його любов до рідного краю, за його непересічну фаховість і за його уміння поєднати відданість своєму народові з вірністю амриканській державі.

Св. п. проф. Грановський до кінця свого життя був повний ентузіязму й енергії, він мало відпочивав, бо йому було брак часу для себе. Єдиним його улюбленим відпочинком було писання поезій.

Наприкінці я не можу не згадати цієї великої опори, яку св. п. Професор мав ціле своє життя в особі своєї Вш. Дружини.

Пані Ірена Грановська не залишала свого мужа ні в гарних, ні в прикрих хвилинах життя і своєю інтуїцією нераз допомогла влучними порадами в рішальних моментах Професорові; вже не згадуючи про технічну роботу писання на машинці. Професор мав завжди в ній не тільки відданого друга, але і незаступного помічника.

ЛІТЕРАТУРНИЙ ШЛЯХ СВ.П. ПРОФ. Д-РА ОЛ. ГРАНОВСЬКОГО

(Із промови М. Дербуша)

Олександер Грановський почав писати свої перші вірші у 1901 році ще в гімназії. У цих віршах, які, на жаль, не збереглися, бриніло захоплення юнака красою красвидів мальовничої Кременеччини, волинських юних чарівниць. Перший вірш поета був надрукований 1907 року в журналі „Рідний Край", який редагувала тоді Олена Пчілка. Вмістивши вірш молодого поета, редакторка звернулася до нього у листі, підкреслюючи безперечні здібности поета, запрошуючи його більше писати та систематично надсилати вірші до журналу. Цим листом і був, власне, започаткований перший період активної творчости поета, який і тривав аж до 1913 року, коли Грановський мусів залишити Україну.

У цей перший, так би мовити, територіяльно український період своєї творчости Грановський друкує численні поезії на сторінках майже всіх тодішніх українських періодичних видань: „Рідний Край", „Рада", „Українська Хата", „Слово", „Ілюстрована Україна", „Чорна Рада", „Сяйво", „Літературно - Науковий Вісник", „Молода Україна" тощо.

Поезії Грановського в цей період овіяні впливами найкращих майстрів тодішньої української поезії — Лесі Українки, І. Франка, М. Вороного, В. Самійленка, Г. Чупринки й інших, яких знав поет та зберіг їхні збірки поезій з автографами і щирими йому присвятами. У ранніх поезіях Грановського знайдемо і хвилюючо - щирі мотиви гніву Нації, що поневіряється на родючій своїй і водночас несвоїй землі, такі властиві творчості Франка та Лесі Українки і витонченість емоцій Вороного, і бурхливу ритміку Чупринки. Але поза наслідуванням знайдемо в поета щире замилування природою, красою отих ланів, лісів, яке властиве вже тільки йому. У ранній поезії Грановського оспівано, здається кожну квітку, кожну травинку кожний камінчик рідної природи саме тому, що вони українські, свої улюблені, рідні. Навіть зміни пір року набувають у ранніх поезіях св. п. Грановського типових українських рис. Обмеження суворої цензури царату не дають змоги поетові надто заглиблювати - ся соціяльно - політичними проблемами тодішньої навколишньої дійсности, що панувала в імперії Романових після поразки революції 1905 р., не давали також нагоди нашим поетам бути надто бадьорими. Звідси і ноти суму, зневіри в багатьох з них, у тому числі й Грановського, с у часника Олеся (згадаймо Олесеві айстри — зів'ялі надії), звідси і „Намистечко сліз" Грановського.

Перший період своєї творчости Грановський завершує виданням двох збірок поезій — „Пелюстки надій" (1910, Київ, 128 ст.) і „Намистечко сліз" (1911 р., Київ, 32 ст.), у яких царська цензура здесяткувала кількість вміщених поезій, дозволивши лише ті, що оспівували красу природи.

У березні 1913 р. поет прибуває до Америки. У грудні цього ж року київський журнал „Українська Хата" друкує довший цикл віршів „Під час прибою". На початку 1914 року, напередодні I світової війни, цей цикл з додатком ще кількох віршів виходить окремою збіркою „Акорди".

Другий період творчости поета розпочинається в умовах прибуття до Америки, і хоч тут вже не було царської цензури, але треба було тяжко працювати на хліб насущний, пробиваючи собі у чужому оточенні шлях у життя. Поет працює над віршами лише вночі, він сам, немає кому навіть прочитати їх: часто цілими місяцями не чує навіть словечка рідною мовою.

За довгі роки назбиралося чимало цих поезій, пісень власної душі.

Гураганом проноситься Перша світова війна; пропливають повоєнні роки; ще грізнішим проносяться роки Другої світової війни, — поет Грановський наполегливо працює на науковій та громадській нивах. Протестує, вимагає, допомагає, організує, і ще, і ще раз, і словом і ділом виступає на захист покривдженої України... Зрідка, але друкує свої поезії на сторінках української періодичної преси в Америці.

Нарешті мир, але не для всіх, — у першу чергу не для України: скривавленої, пограбованої, вкритої руїнами й могилами її синів.

Поет знову протестує, допомагає, спроваджує. І знову пише.

У поезіях другого періоду творчости Грановського знайдемо і переспіви, — нові у нас, — індіянської поезії, і художні малюнки природи „країни Гаявати", і філософські проблеми, і віршовані перекази подій визвольної боротьби, і заклики до єдности. Але червоною стрічкою і в них проходять замилування рідною українською природою та любов до Рідної Землі — любов до Матері, яка співзвучно поєднується з любов'ю до Америки — дружини. Любов до України, її народу, її мови, її пісень, її минулого, її світлого, радісного майбутнього.

Прибуття до Америки нової еміграції ще більш активізує поета. Він починає друкувати свої нові і давніші вірші і видає дві великі збірки поезій „Іскри Віри" у 1953 р. і „Осінні Узори" у 1957 р. Велика ж недрукована спадщина св. п. проф. д-ра Грановського чекатиме ще на свого видавця.

Ювілей 35-го Відділу ООЧСУ в Асторії

Відділ ООЧСУ в Асторії засновано 25-го квітня 1964 р. але з огляду на перетяження громади різними імпрезами, до відзначення 10-ти річного його ювілею дійшло аж 23-го жовтня ц. р. Заходами окремого Ювілейного комітету, в склад якого входили: Іван Вітюк — голова, Петро Бурик — секретар, Теодор Байко — скарбник, Ярослав Воловодюк, Василь Наум, Марія Нестерчук—голова ОУЖ-ОЧСУ в Асторії, Стефанія Наум, Іван Дзядів, д-р О. Соколишин, д-р Вол. Нестерчук, ред. Вол. Левенець та ред. Ігор Длябога, голова Осередку СУМА в Асторії. Після ряду нарад постановлено відзначити ту подію Бенкетом, виданням Одноднівки та влаштуванням забави з танцями.

У залі церковного дому в Асторії, гарно прибраній американським, українським та організаційним прапорами та написом-привітом синьо-жовтої барви — учасникам 10-ти річного Ювілею 35-го Від. ООЧСУ в Асторії, перед сценою засіла президія Ювілейного Бенкету, яка складалася з голови Ювілейного комітету та голови 35-го Відділу ООЧСУ в Асторії Івана Вітюка, пароха о. Б. Андрейчука ЧСВВ, ред. Вол. Левенця — господаря чи тостмайстра вечора, як також Івана Дзядова — першого голови Відділу, Василя Наума, Марії Твардовської — представниці ГУ ОУЖ-ОЧСУ, Богданни Сидор-Чарторийської — представниці ГУ СУМА та Осередку СУМА в Ню Йорку, д-р Вол. Савчака — голови Об'єднаного Комітету Американсько-Українських Організації-Метрополітального Відділу УККА в Ню Йорку, Володимира Мазура — представника ГУ ООЧСУ, д-р Вол. Нестерчука — голови кредитівки „Самопоміч" в Ню Йорку, Наталії Хоманчук — директорки Школи Українознавства при парохії Чесного Хреста в Асторії, д-ра Ол. Соколишина, представник Асторійського Комітету Поневолених Націй, Петра Бурика, студента Романа Зварича - представника ТУСМ ім. Міхновського та Лесі Галатин — відпоручниці Осередку СУМА ім. Мих. Сороки в Асторії.

Програму Ювілейного Бенкету відкрив голова Іван Вітюк привітанням присутніх, зокрема численних представників Відділів ООЧСУ, Осередків СУМА та ОУЖ-ОЧСУ й інших та попросив до переведення молитви о. пароха Б. Андрейчука — ЧСВВ, який також поблагословив трапезу та подякував за співпрацю з церквою. Голова потім попросив вшанувати хвилиною мовчанки померлих членів та передав провадження Бенкету ред. Вол. Левенцеві, який подякував за честь й запросив присутніх до вечері. В міжчасі він представив заподану вище президію й попросив до слова голову Комітету Об'єднаних Американських Організацій Метрополітального Відділу УККА в Ню Йорку д-ра Вол. Савчака, який привітавши Відділ з його Ювілеєм, вказав на його акуратно виконані обов'язки до Гол. Управи ООЧСУ.

З черги виступив перший голова відділу І. Дзядів, який з'ясував серед яких обставин прийшло до заснування Відділу ООЧСУ в Асторії, й яку пророблено роботу за його чотири роки каденції.

Доповідь про діяльність 35-го Від. ООЧСУ виголосив д-р Вол. Нестерчук, вказавши на Заклик Воюючої України й виконування праці його Відділом, спиняючись більше на працю Відділу за його головування в 1974-75 роках.

Ювілята вітав від ГУ ООЧСУ Вол. Мазур, вказуючи на ідейно-політичне підложжя ООЧСУ, яка йде впарі із Воюючою Україною зокрема з її боротьбою за відновлення Української Самостійної Соборної Держави. Він віце-президент УККА, президент Народної Помочі, представник ГУ ООЧСУ та 21-го Від. ООЧСУ з Піттсбургу. Від ГУ СУМА й Ню Йоркського Осередку привітала Богданна Сидор-Чарторийська, від ТУСМ ім. Мик. Міхновського Роман Зварич.

Господар ред. Вол. Левенець в міжчасі представив численних представників Організацій Українського Визвольного Фронту: представників Відділів ООЧСУ, Осередків СУМА й ОУЖ ОЧСУ з Пасейку, Гемстеду, Йонкерсу, Брукліна, Джерзі Сиги, Ню Йорку, Озон Парку й інших представників від Жіночої Допомогової Організації „Діти — Дітям" — Марію Подоляк, від Українсько-Американських Католицьких Ветеранів Миколу Ривака, від Робітничого Союзу Т. Воробця, від 5-го Від. УНС Софію Соколишин. „Провидіння" в Асторії заступав голова Ів. Вітюк. Вітали також й діячок СУА — Мирославу Савчак та Олену Гентіш. Привітано рівнож представника Народної Помочі в Асторії Мирослава Сєнтого, голову Комітету Оборони Української Мови й Традиції Ст. Ґробельського, громадського діяча інж. Мих. Шпонтака з Асторії, Марію Нестерчук з президії, яка, як голова Відділу ОУЖ-ОЧСУ в Асторії, склала Ювілятові привіт. Привіти переплітувано мистецькою програмою з виступом Бандуристів при Осередку СУМА в Асторії під керівництвом Ярослава Стахова та виступом танцюристів з Осередку СУМА — Асторії під керівництвом Осипа Галатина. Бандуристи виконали ряд народних й патріотичних мелодій, а танцюристи затанцювали гопака та гуцульський танець — аркан. Марія Нестерчук склала привіт від ОУЖ ОЧСУ в Асторії після привіту Лесі Галатин від Осередку СУМА а Асторії, а потім ще склали привіт директорка Школи Українознавства при Осередку СУМА в Ню Йорку проф. Павліна Андрієнко Данчук, від Асторійського Комітету Поневолених Націй вітав д-р Ол. Соколишин, Марія Твардовська від ГУ ОУЖ-ОЧСУ й інші.

Особливою точкою мистецької програми були скечі Олени Гентіш, яка розвеселила їхньою формою всіх присутніх.

На закінчення Ювілейного Бенкету, господар передав слово голові Ювілейного Комітету водночас голові 35-го Відділу ООЧСУ в Асторії Іванові Вітюкові, який передав привіти Патріярхові УКЦеркви Блаженнішому Йосифові, поневоленій, але нескореній Україні та її героїчному народові, зокрема нескореним, проводові ОУН з її Провідником Ярославом Стецьком, Українським Організаціям Визвольного Фронту, закликаючи їх до більшої активности для прискорення дня визволення України. Іван Вітюк попросив закрити Бенкет молитвою о. пароха Б. Андрейчука — ЧСВВ, який Многоліттєвіям для Відділу, побажавши йому більше успіхів для дальшої праці, закрив Бенкет молитвою.

Під час Бенкету присутні одержали Одноднівку Ювілею 35-го Відділу ООЧСУ в Асторії, що її зредагував д-р Ол. Соколишин — культурний референт Відділу й член ГУ ООЧСУ, де крім знімки, програми й списку Ювілейного комітету він помістив коротку історію „Заснування 35-го Відділу ООЧСУ в Асторії та його діяльність", як також ряд платних оголошень, які зібрав організаційний референт Відділу і член Ювілейного комітету Василь Наум.

Опісля в обох залях відбулися забави з танцями при двох оркестрах: „Вишивки" та „Тризуб" при Осередку СУМА в Асторії, однак вже з малою фреквенцією публіки.

Ювілей 35-го Відділу ООЧСУ в Асторії матиме значний вплив на громадське життя Української Асторії, зокрема дасть поштовх до більшої активности й жертвенности, так конечної для Визволення України.

Д-р Ол. Соколишин

Пам'яті Івана Федишина

З приходом німців до Львова нова адміністрація об'єднала всі менші хемічні підприємства у створеній для тієї цілі централі Ґаліколь.

Я повернувся з Кракова до Львова і за короткий час дістав працю у згаданій фірмі як керівник продукції об'єднаних підприємств. Мої обов'язки зросли і до помочі, між іншим, мені поручено молодого тоді Івана Федишина. Це був спокійний і тихий працівник, який виконував свої завдання з незвичайною пильністю і солідністю. Він був приязний до персоналу і дуже учинний, що в ті воєнні часи мало своє значення. У короткому часі він охопив усі технічні справи своєї ділянки, скоро зорієнтувавшись у проблемах обліку сирівців, продукції численних хемічних і харчових підприємств, так, що вкоротці висунувся на перше місце серед працівників, переважно поляків.

Зчасом Іван Федишин перебрав від мене вповні самостійні ділянки праці і частинну контролю фабрик, що давало мені можливість присвятитися більше праці у Військовій Управі. Перед моїм відходом до дивізії „Галичина" (пізніше I УД УНА) я постарався у німецького керівника фірми, щоб на моє місце визначив Івана Федишина, як керівника продукції і контролі підприємства. Мені було відомо, що свої нові функції у тих небезпечних часах аж до евакуації Львова 1944-го року, він виконував дуже добре. Наші шляхи розійшлися на довгі роки, мені було невідомо, де мій друг проживає, але серед спільних знайомих не раз ми згадували часті з ним дискусії і його тонкий товариський гумор.

Після довгих років я зустрів Федишина у Детройті. В той час я редагував журнал „Терем", але не міг виконувати праць зв'язаних з технічною редакцією. І коли я запропонував Іванові цю нелегку працю, він погодився із тим застереженням, щоб його прізвища і функції не подавати у журналі. Ця притаманна йому скромність підтверджувалася ще й тим, що він був добрим знатоком української мови про що майже хіба ніхто не знав.

Цілком однак, випадково у першому числі надруковано його прізвище як технічного редактора, але в двох наступних, він сам подбав щоб такий випадок не повторився. При четвертому числі він просив його звільнити з того обов'язку, почувався не в силі його виконати. Його здоров'я не дозволяло йому працювати далі.

Від того часу я рідко зустрічався з Іваном Федишином. Знав про нього із сердечних розмов з поетом Богданом Нижанківським, який працював разом з ним в одній фірмі. Аж одного дня прийшла нагло вістка, що Івана Федишина не стало. Відійшов у вічність щирий друг і людина високої культури, залишивши дружину Софію з широко відомої родини Кальбів і доню Мартуню — нині паню Квітковську.

Юрій Тис-Крохмалюк

Український фестиваль в Ровд Айленд

Старанням та за ініціятивою о. митрата і декана Віталія Коваленка, створено Український Комітет для відзначення 299-ліття Америки та 100-ліття поселення українців в ЗСА. Президія К-ту складається з таких осіб: Димитрій Ясінчук — голова, Тома Чагарин - заст., Йосип Василишин — скарбник, Елеонор Когут — секретар, о. В. Коваленко — член. Комітет є підкомітетом —загального етнічного стейтового К-ту.

Комітет створив окремі секції з призначенням для кожної секції відповідальних осіб. Цілий комітет проробив велику підготовчу працю і 13-го листопада ц. р. від 10-ої год ранку до 10-ої год вечора у Варвику Мол, Род Айленді відбудеться Український Фестиваль. На цей день вже виготовлено памфлет з короткою історією України із зазначенням 3-ох діб нашої Державности: 1. Княжа Доба, 2. Козацько Гетьманська і 3. Незалежність і Соборність Української Народної Республіки.

На цьому дні будуть репрезентовані такі секції: Церковна: Великдень-Свячене, Різдво -Св. Вечеря, літературно-публіцистична, кераміка, писанки, ноша та вишивки. Свою присутність заповіли, як високі достойники нашого стейту так і Конгресу ЗСА.

Під час дня у концертовій частині виступатимуть місцеві ансамблі з Пенсильвенії, Н. Й., Коннектикат та місцевий з Вунсакету — чоловічий хор Бандура".

Цілий день організаційну працю і пояснення для відвідувачів виконуватимуть представники таких установ та організацій: православна парафія св. Михаїла і католицька парафія св. Михаїла, Вунсакет, православні парафії св. Степана, Менвілл та св. Івана, Провіденс, Молодше Сестрицтво прав. парафії св. Михаїла. Відділи УНС: Ів. Франка, Запорізька Січ, хор „Бандура", Відділи УРС, Гілдія католицької парафії св. Михаїла, Асоціяція Українців Католиків в Провідені, Танцювальна школа прав. парафії св. Михаїла, Вунсакет, Рідна Школа католицької парафії св. Михаїла, Відділи УНС ім. Тараса Шевченка в Провіденсі, Івана Франка в Сентер Фоллсі, в Потакеті і Менвіллі, Український Народний Дім в Блекстоні, Національна Жіноча Ліга в Р. Ай., Українсько-Американський горожанський клюб в Потакеті, Українське Лікарське Т-во, Відділ в Ровд Айленді і Пласт.

Н. Н.

УКРАЇНЦІ! НАШИМ СТРЕМЛІННЯМ Є, ЩОБ КОЖЕН УКРАЇНЕЦЬ - УКРАЇНКА АМЕРИКИ Й КАНАДИ СТАЛИ ЧЛЕНАМИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ В ЮВІЛЕЙНОМУ РОЦІ 200-РІЧЧЯ АМЕРИКАНСЬКОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТИ І 100-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОГО ПОСЕЛЕННЯ В АМЕРИЦІ.

ЧИ ВИ ВЖЕ НАЛЕЖИТЕ ДО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ???

З церковного життя у Ню Гейвені

У неділю, 17-го жовтня ц. р. українська православна парафія Св. Покрови Божої Матері пережила надзвичайний день, відмічуючи свій 25-літній Ювілей з дня заснування та водночас і своє Храмове Свято.

На ці торжества прибули Владика Архиєпископ Марко і отці: протоієрей С. Непріл з Ню Йорку, А. Яковченко з Бріджпорту, Д. Мамчур з Гартфорду та протодиякон В. Поліщук.

Владику зустріли, біля воріт церкви з квітами і ласкавим словом привіту діти Школи Українознавства — Микольця і Лена Іванець та Наталка Попіль, а перед дверима церкви — голова Парафіяльного Уряду брат А. Іванець і староста церкви — брат М. Демченко з традиційним хлібом і сіллю, а у самій церкві — настоятель парафії о. прот. М. Чернявський.

Св. Літургію і по ній Вдячний Молебень незвичайно врочисто відправив Владика Архиєпископ в асисті духовенства, чому у значній мірі, сприяв гарний спів церковного хору, під управлінням І. Петрончака, участь у службі протодиякона о. Володимира з його чудовим голосом та іподиякона А. Непріля, який вміло проводив керування досить складного і відповідального служіння іподияконів при Архиєрейській Св. Літургії.

По Службі Божій, заходами нашого Сестрицтва, під проводом Г. Хоми зорганізовано прегарний святочний бенкет у нашій парафіяльній залі, вщерть переповненій. Свято звеличено ще прибуттям на бенкет нашого декана о. митрата В. Коваленка з Вунсакету та о. М. Мищишина, настоятеля місцевої української католицької парафії. Багато було привітань і поздоровлень, серед яких і від Екзекутиви Українського Робітничого Союзу і голови Філії УККА д-ра М. Снігуровича, які виголошено на високорелігійно-національному рівні.

Дивлячись на роки 1949-1950, коли українці почали прибувати до ЗСА по 2-ій світовій війні, треба дивуватися, що ця маленька громада змогла так багато зробити, бо вже 6-го червня 1951 р. парафію зареєстровано у нашому стейті, як складову частину УПЦеркви в ЗСА з першим її настоятелем — прот. М. Чернявським і головою Парафіяльного Уряду, нині покійним, братом О. Козловським. Після багатьох різних несподіванок у церковно-громадському житті, парафія у 1971-1975 роках вже набула гарний маєток і побудувала парафіяльний будинок, церкву і парафіяльну залю. Треба сказати, що всі здобутки громади постали виключно, завдячуючи самовідданій праці і вірі минулих священо-служителів, Парафіяльних Урядів та переважаючій частині членів парафії, яких дороговказом у житті були слова Св. Письма: „Коли не Господь будує дім — даремно Його будівничі працюють" (Пс. 127, 1). Теплими словами згадав упорядчик бенкету, брат П. Корнієнко всіх тих, хто працював на користь Парафії і відійшов до Вічного Життя і тих, хто продовжує працювати і по цей день, на протязі 25 літ, як диригент церковного хору І. Петрончак і дяк парафії П. Пожар та інші.

На заключення хочеться, від щирого серця, подякувати голові Парафіяльного Уряду А. Іванцеві, а в його особі і усім Братам і Сестрам, які прислужилися до так гарно зорганізованого і переведеного Ювілейного Свята за їх самовіддану, безкорисну і часто пов'язану з неприємностями, працю на добро і розквіт парафії.

Н. Н.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ 14 ЛИСТОПАДА 1976 р.

Ню Йорк, Н. Й. Збори Б-ва св. Володимира 130 Відд. УНС відбудуться о г. 3:30 по пол. у помешканні секретаря при 30-15, 36 вул, Асторія, Н. Й. Проситься членів прибути на збори

Юрій Юрків — секретар

НЕДІЛЯ 14 ЛИСТОПАДА 1976 р.

Нюарк, Н. Дж.. Місячні збори Б-ва св. Івана Хрестителя 76-ий Відд. о год. 1-ій по пол. в укр. кат. школі при Сенфорд і Айві вул. Проситься членів прибути і вирівняти залеглі вкладки

В. Боярський — предс.
Т. Клебан — касир
Ю. Демчук — фін. сек.

ТАРЗАН: Ч. 7655 — Міраж?

Буря закінчилася... Тепер перекусимо і вип'ємо щонебудь для підкріплення наших сил!

Пізніше...

Чи ми, Абуле, довіку шукатимемо цього згубленого скарбу?

А маємо, дурню, якесь корисніше зайняття?

Благословенним будь ім'я Аллаха!!... Гляньте!... Там у далині... Чи це міраж?